

بسم الله تعالى

برنامه ، سرفصل دروس و منابع درسی

دوره کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی

فصل اول - مقدمه :

کمیته برنامه ریزی الهیات و معارف اسلامی به منظور تحقق اهداف شورای عالی برنامه ریزی و با عنایت به نیازهای آموزشی ، پژوهشی و کاربردی - در زمینه های فرهنگی ، اجتماعی ، تربیتی ، ارشادی ، تبلیغی ، قضائی و سیاسی جمهوری اسلامی ایران ضروری دانست که با ملحوظ داشتن طرق رفع نیازهای مذکور ، برنامه های درسی دوره کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی را که حلقه مهم و اصلی اتصال دوره کارشناسی و دکتری به شمار می آید ، باتوجه به دگرگونیهایی که توسط این کمیته و با تصویب شورای عالی برنامه ریزی در این دو مقطع به عمل آمده مورد جرح و تعديل کامل قرار دهد و برنامه و سرفصل دروس و منابع درسی کارشناسی ارشد را در پنج رشته تخصصی (علوم قرآن و حدیث ، فقه و مبانی حقوق اسلامی ، کلام و فلسفه اسلامی ، ادیان و عرفان ، تاریخ و تمدن ملل اسلامی) متناسب و منطبق با اهداف برنامه های گسترش و پیشرفت کشور در زمینه های مزبور باز بینی و باز نویسی نماید .

اهداف و مشخصات کلی برنامه ، سرفصل دروس و منابع این دروس که به تصویب کمیته برنامه ریزی الهیات رسیده بدین شرح است :

۱ - تعریف و اهداف : دوره کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی حلقة اصلی اتصال دوره های کارشناسی و دکتری این رشته ها در نظام آموزش عالی جمهوری اسلامی ایران است که به منظور تحقق اهداف اساسی زیربند خدمات فرهنگی - آموزشی خویش ادامی می دهد :

- ۱-۱- تربیت و تامین مربیان و مدرسان متخصص جهت جذب در دوره های کارشناسی و کاردانی دانشگاهها و دیگر موسسات آموزش عالی کشور .
  - ۲-۱- تربیت قضات و کادرهای متخصص در مسائل حقوق و فقه اسلامی جهت جذب دردادگستری و دیگر نهادهای مشابه بر اساس مصوبات مجلس شورای اسلامی
  - ۲-۲- تربیت و تامین محقق در زمینه مطالعات و تحقیقات اسلامی در رشته های قرآن و حدیث ، تاریخ و تمدن اسلامی ، حکمت و کلام اسلامی و عرفان و ادیان .
  - ۲-۳- تامین نیروی لازم و متخصص برای خدمت در رایزنیها و نمایندگیهای فرهنگی در خارج از کشور .
  - ۲-۴- فراهم ساختن امکانات برای ارتقای سطح علمی و فرهنگی کارشناسان و صاحب منصبان دستگاهها و سازمانهای دولتی در زمینه مطالعات اسلامی .
  - ۲-۵- افزایش امکان گزینش مطلوبتر دانشجو برای دوره های دکتری رشته های پنجگانه الهیات .
  - ۲-۶- جذب داوطلبان مطالعات و تحقیقات اسلامی از کشورهای دیگر جهان .
  - ۲-۷- فراهم کردن زمینه و امکانات تحصیل علوم و معارف اسلامی برای علاقمندانی که امکان کسب این علوم و معارف در حوزه های علمیه برای آنان وجود ندارد .
- بند هشتم اهداف مذکوراً " جما لا " به این نکته مهم و قابل توجه اشاره دارد که کیفیت ، روش ، زمینه ، مقدمات ، طول دوره تحصیل و نحوه پذیرش و گزینش داوطلبان ورود به حوزه های علمیه و دانشگاهها با یکدیگر متفاوت است و هرچند به برکت انقلاب پر بار اسلامی روابط بالنسبة نزدیکی میان این دو برقرار شده و گامهای بسیاری برای وحدت این نهادها برداشته شده ، ولی جامعه اسلامی ایران - همچنان به خدمات سازنده و ضروری آنها نیاز دارد ، زیرا شیوه های درس و بحث - دانشگاهها که غالباً " منطبق با شیوه های دانشگاهی جهان امروز است و اصول

متّبع در حوزه‌ها که مبتنی بر سنتّهای چندصد ساله جهان اسلام است هر یک نظریه اهداف خاص خود دارند که حصول آن اهداف جز از طریق شیوه‌ها و سنتّهای نیز محیط مناسب خویش امکان پذیر نیست. تربیت فقهای برجسته تا نیل به مقام شامخ مرجعیت، وصول به درجه خبرویت در فقه و احرار سمت امامت جمعه و جماعت جزاً از طریق تعلیم و تعلم در حوزه تحقیق نمی‌یابد. در مقابل، تربیت و تامین نیروهای انسانی متخصص در علوم اسلامی نیز که بتوانند نیازهای سازمانهای و نهادهای دولت جمهوری اسلامی ایران را در چهار چوب قوانین و مقررات اداری و متناسب با مسائل علمی - فرهنگی جهان امروز مرتفع سازد، در دانشگاه‌ها و موسسات عالی صورت می‌پذیرد. بنابراین وجود وحضور دوره‌های دانشگاهی الهیات و معارف اسلامی در کنار حوزه‌های علمیّه قم، مشهد و ۰۰۰ مکمل یکدیگر و هر یک تامین‌کننده بخشی مهم از نیازهای علمی، فرهنگی، روحی و معنوی جامعه اسلامی ایرانند.

۲. طول دوره و شکل نظام:

مطابق مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی طول این دوره سه سال خواهد بود.

۳. واحدهای درسی:

۲۸ واحد شامل ۳۶ واحد درس تخصصی و ۴ واحد رساله تحقیقی.

تهریه کنندگان:

- ۱- دکتر علی مهدی زاده
- ۲- دکتر سید محمد باقر حجتی
- ۳- دکتر علیرضا فیض
- ۴- دکتر نجفقلی حبیبی
- ۵- دکتر هادی غالم زاده

ب: جدول دروس دوره کارشناسی ارشدرشته الہیات و معارف اسلامی - شاخه فقه و مبانی حقوق اسلامی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت	جمع نظری عملی زمان رائیده	پیشنهاد زمان رایج
۱۹	احادیث فقهی	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۲۰	زبان خارجی ۱	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۲۱	" " "	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۲۲	آیات الاحکام	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۲۳	مباحث اصول ۱	۴	۶۸	۶۸	۶۸
۲۴	" " "	۴	۶۸	۶۸	۶۸
۲۵	" " "	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۲۶	قواعد فقه ۱	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۲۷	" " "	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۲۸	فقه استدلای ۱	۴	۶۸	۶۸	۶۸
۲۹	" " "	۴	۶۸	۶۸	۶۸
۳۰	" " "	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۳۱	فقه تطبیقی	۲	۳۴	۳۴	۳۴
۳۲	رساله	۴			